

21999A0312(01)

1999 3 12

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 63/39

PAMATINIS BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMAS**tarp Europos ekonominės bendrijos ir Kosta Rikos, Salvadoro, Hondūro, Nikaragvos ir Panamos Respublikų**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

ir

KOSTA RIKOS, SALVADORO, HONDŪRO, NIKARAGVOS IR PANAMOS VYRIAUSYBĖS,

ATSIŽVELGDAMOS į tradicinius Europos ekonominės bendrijos (toliau – Bendrija) valstybių narių ir Kosta Rikos, Salvadoro, Hondūro, Nikaragvos ir Panamos Respublikų (toliau – Centrinė Amerika) draugystės ryšius, kurie per pastaruosius devynerius metus turėjo naudos iš užmegzto vaisingo politinio dialogo ir ekonominio bendradarbiavimo, kuriuos svarbu sutvirtinti,

PRISIMINDAMOS svarų indėlį, kurį Centrinei Amerikai suteikė 1985 m. lapkričio 12 d. Liuksemburge pasirašyto Bendradarbiavimo susitarimo ir baigiamųjų oficialių pranešimų, paskelbtų Bendrijos ir Centrinės Amerikos ministerijų posėdžiuose, įgyvendinimas,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS savo įsipareigojimus Jungtinių Tautų chartijos, tarptautinės teisės, demokratinų vertybių principams, pagarbą žmogaus teisėms bei pabrėždamos 1991 m. lapkričio 28 d. priimtos Tarybos ir Bendrijos valstybių narių rezoliucijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir plėtros svarbą,

AKCENTUODAMOS Centrinės Amerikos šalių pažangą siekiant taikos ir demokratijos per dialogo ir regione skatinamo nacionalinio susitaikymo procesą ir taip pat pabrėždamos dideles pastangas, padėtas žmogaus teisių srityje,

PRIPAŽINDAMOS, kad plėtra yra pagrindinė sąlyga taikai ir demokratijai sutvirtinti bei pagrindinis reikalavimas, siekiant remti Centrinės Amerikos žmonių ekonomines ir socialines teises,

PRIPAŽINDAMOS, kad Bendrijai svarbu plėtoti prekybą ir ekonominį bendradarbiavimą su besivystančiomis šalimis, ir atmindamos savo gaires ir rezoliucijas dėl bendradarbiavimo su Azijos ir Lotynų Amerikos besivystančiomis šalimis,

ATMINDAMOS Centrinės Amerikos šalių Vyriausybių pradėto modernizacijos, ekonominių reformų ir prekybos liberalizavimo proceso teigiamus rezultatus bei poreikį lydėti šias reformas remiant pačių skurdžiausių gyventojų sluoksnių socialines teises, ir įsitikinę, kad Bendrijos bendradarbiavimas turi suvaidinti reikšmingą vaidmenį išnaikinant regioną kamuojančias ypatingo skurdo problemas,

ŽINODAMOS, kaip svarbu padėti Centrinei Amerikai visapusiškiau integruotis į pasaulio ekonomiką,

ĮSITIKINĘ laisvos tarptautinės prekybos, daugiašalės prekybos sistemos principų, didesnių investicijų ir intelektinės nuosavybės teisių laikymosi svarba,

PABRĖŽDAMOS, kad geresnę aplinkos apsaugą ir tvarios plėtros tikslus šalys laiko ypatingai svarbiais,

ATMINDAMOS, jog reikia nedelsiant stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą stengiantis nugalėti narkotikų sukeltas ir su jais susijusias problemas,

ŽINODAMOS, jog reikia dar kartą patvirtinti moters vaidmens kaip pagrindinio elemento svarbą plėtros procese,

AKCENTUODAMOS pažangą, kurią padarė Sistema de la Integración Centroamericana (SICA – Centrinės Amerikos integracijos sistema) dėl pokyčių Organización de Estados Centroamericanos (CAVO – Centrinės Amerikos valstybių organizacijos) chartijoje, padarytų Tegotalpa protokolu, ir pripažindamos, kad Centrinė Amerika yra regionas, sudarytas iš besivystančių šalių,

ĮSITIKINUSIOS, kad reikia pradėti naują dviejų regionų bendradarbiavimo etapą, suderinamą su San José VIII ministrų konferencijos išvadomis, ir pripažindamos, kad šio Susitarimo pagrindinis tikslas – stiprinti, gilinti ir įvairinti dviejų Šalių ryšius,

NUSPRENDĖ sudaryti šį Susitarimą ir šiam tikslui įgaliojo toliau nurodytus asmenis:

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA:

Niels Helveg PETERSEN,
Danijos užsienio reikalų ministras,
Europos Bendrijų Tarybos pirmininkas;

Manuel MARIN,
Europos Bendrijų Komisijos narys;

KOSTA RIKOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU:

Bernd H. NIEHAUS QUESADA,
užsienio reikalų sekretorius;

SALVADORO RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU:

Dr José M. PACAS CASTRO,
užsienio reikalų sekretorius;

GVATEMALOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU:

Gonzalo MENENDEZ PARK,
užsienio reikalų sekretorius;

HONDŪRO RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU:

Mario CARIAS ZAPATA,
užsienio reikalų sekretorius;

NIKARAGVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU:

Ernesto LEAL,
užsienio reikalų sekretorius;

PANAMOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU:

Julio LINARES,
užsienio reikalų sekretorius;

tinkamai pasikeitusios visais įgaliojimais,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Demokratinis bendradarbiavimo pagrindas

Bendriją ir Centrinę Ameriką sieja bendradarbiavimas, o visas šis Susitarimas remiasi pagarba demokratiniais principams bei žmogaus teisėms. Tai įkvepia Bendrijos ir Centrinės Amerikos vidaus bei išorės politiką ir yra pagrindinis Susitarimo bruožas.

2 straipsnis

Bendradarbiavimo stiprinimas

Susitariančiosios Šalys įsipareigoja stiprinti ir įvairinti bendradarbiavimą visose bendrų interesų srityse, ypač ekonomikos, finansiniame, komerciniame, socialiniame, mokslo ir technologijų bei aplinkosaugos sektoriuose, atsižvelgdamos į Centrinės Amerikos šalių ekonomikos žemesnį išsivystymo lygį.

Jos taip pat įsipareigoja skatinti Centrinės Amerikos integracijos sistemos aktyvinimą ir stiprinimą.

Atsižvelgdama į ypatingą Centrinės Amerikos šalių kaip besivystančios ekonomikos šalių statusą, Bendrija šį bendradarbiavimą įgyvendina pačiu palankiausiu šioms šalims būdu.

3 straipsnis

Ekonominis bendradarbiavimas

1. Susitariančiosios Šalys, atsižvelgdamos į abipusius interesus ir vidutinės bei ilgalaikės trukmės ekonominius tikslus, įsipareigoja bendradarbiauti pačiu plačiausiu įmanomu mastu, kai iš principo neišskiriama nė viena veiklos sritis. Šio bendradarbiavimo tikslai pirmiausia yra:

a) bendrai stiprinti ir įvairinti savo ekonominius ryšius;

- b) prisidėti prie tvarios savo ūkio plėtros ir kelti savo atitinkamą pragyvenimo lygį, tinkamai atsižvelgiant į aplinkos apsaugą;
- c) skatinti prekybos plėtrą siekiant remti įvairinimą, naujų rinkų atidarymą ir priėjimo prie jų gerinimą;
- d) skatinti investicijų srautus ir stiprinti investicijų apsaugą;
- e) skatinti technologijų perdavimą ir bendradarbiavimą tarp firmų, ypač smulkaus verslo įmonių, stiprinant abiejų Šalių mokslinę bazę ir naujovių kūrimo igūdžius;
- f) sukurti sąlygas, palankias darbo vietoms kurti ir darbo našumui didinti;
- g) skatinti priemones kaimo plėtrai ir gyvenimo mieste sąlygų gerinimui remti;
- h) remti Centrinės Amerikos šalių pastangas pradėti mokymo politiką, sukurtą modernizuoti ir plėtoti žemės ūkio bei pramonės sektorius;
- i) remti Centrinės Amerikos integracijos procesą;
- j) keistis informacija apie statistiką ir metodologiją.
2. Iš pat pradžių neišskirdamos nei vienos veiklos srities, Susitariančiosios Šalys, paisydamos abipusių interesų ir atsižvelgdamos į savo atitinkamą kompetenciją bei pajėgumą, bendru susitarimu nustato ekonominio bendradarbiavimo sritis. Bendradarbiaujama pirmiausia šiose srityse:
- a) gamybinių sektorių modernizavimo (pramonės, žemės ūkio pramonės, žemės ūkio, gyvulininkystės, žvejybos, žuvininkystės, kasybos, miškininkystės);
- b) energijos planavimo ir efektyvaus panaudojimo;
- c) gamtinių išteklių ir aplinkos valdymo bei apsaugos;
- d) technologijų perdavimo;
- e) mokslo ir technologijų;
- f) intelektinės nuosavybės, įskaitant pramoninę nuosavybę;
- g) standartų ir kokybės kriterijų;
- h) paslaugų, įskaitant finansines paslaugas, turizmo, transporto, telekomunikacijų, telematikos ir informacijos technologijų;
- i) informacijos mainų pinigų klausimais ir makroekonomikos politikos suderinimo, siekiant stiprinti regioninę integraciją;
- j) techninių sveikatos, augalų ir gyvūnų sveikatos reglamentų;
- k) regioninio ekonominio bendradarbiavimo organizacijų ir agentūrų suvienijimo;
- l) regioninės plėtros ir pasienio integracijos.
3. Norėdamos pasiekti ekonominio bendradarbiavimo tikslus, Susitariančiosios Šalys, kiekviena pagal savo įstatymus, stengiasi remti veiklą, apimančią:
- a) techninės pagalbos teikimą, ypač komandiruojant konsultantus ir atliekant konkrečius tyrimus nustatytose ekonominio bendradarbiavimo srityse;
- b) bendrųjų įmonių kūrimą, licencines sutartis, technologinių žinių perdavimą, subrangos sutarčių sudarymą ir kitą panašią veiklą;
- c) abiejų Šalių verslininkų ryšių plėtimą rengiant konferencijas, seminarus, prekybos ir pramonės komandiruotes, skirtas prekybai ir investicijų srautams paskatinti, paskaitas prekybos klausimais ir bendro pobūdžio bei specializuotas prekybos mugės;
- d) Bendrijos įmonių bendrą dalyvavimą Centrinės Amerikos šalyse surengtose mugėse ir parodose ir *vice-versa*;
- e) techninius ir mokslo tiriamuosius projektus bei pasiketimą ekspertais;
- f) pasikeitimą informacija apie bendradarbiavimo sritis, kurioms taikomas šis Susitarimas, ypač dėl galimybės naudotis esamomis ar būsimomis duomenų bazėmis;
- g) verslo tinklų kūrimą, ypač pramonės sektoriuje.

4 straipsnis

Didžiausią palankumą turinčios šalies statusas

Susitariančiosios Šalys prekiaudamos laiko viena kitą didžiausio palankumo šalimis pagal Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (BMTPS) nuostatas.

5 straipsnis

Prekybinio bendradarbiavimo plėtra

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja kiek galėdamos vystyti ir plėsti prekybą, atsižvelgdamos į kiekvienos šalies ekonominę padėtį, ir kiek galėdamos palengvinti tarpusavio prekybinių sandorių sudarymą.

2. Tuo tikslu Šalys stengiasi rasti metodus prekybos plėtrai trukdančioms, ypač ne tarifinėms, kliūtims sumažinti ir pašalinti, atsižvelgiant į jau padarytą tarptautinių organizacijų darbą šioje srityje.

3. Jei reikia, Susitariančiosios Šalys įvertina galimybę nustatyti abipusio konsultavimo procedūras.

6 straipsnis

Bendradarbiavimo prekybos srityje būdai

Norėdamos pagyvinti bendradarbiavimą prekyboje, Susitariančiosios Šalys imasi priemonių, kurių tikslas:

- skatinti abiejų Šalių verslininkų susitikimus, mainus ir ryšius, kurių tikslas – nustatyti prekes, tinkamas pardavimui kitos Šalies rinkoje;
- lengvinti muitinių tarnybų bendradarbiavimą, ypač profesinio mokymo, procedūrų supaprastinimo ir muitinės pažeidimų nustatymo srityse;
- skatinti ir remti prekybos reklamos veiklą, tokią kaip seminarai, simpoziumai, prekybos ir pramonės mugės bei parodos, prekybos ir kiti vizitai, verslo savaitės, rinkos tyrimai, ir kitą veiklą;
- teikti paramą savo organizacijoms ir firmoms, įgalinti jas ištraukti į abipusiai naudingą veiklą;
- atsižvelgti į viena kitos interesus prekėms, pusgaminiams ir pagamintoms prekėms patenkant į rinką, taip pat stabilizuojant pasaulines prekių rinkas, siekiant su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis suderintų tikslų;
- tirti kelius ir būdus prekybai palengvinti ir prekybos kliūtims pašalinti, atsižvelgiant į tarptautinių organizacijų darbą.

7 straipsnis

Pramoninis bendradarbiavimas

1. Susitariančiosios šalys skatina Centrinės Amerikos šalių gamybos bazės plėtrą ir įvairinimą pramonės bei paslaugų sektoriuose, ypač remdamos abiejų Šalių mažųjų ir vidutinių įmonių

bendradarbiavimo veiklą, skirtą palengvinti šių įmonių priėjimą prie kapitalo šaltinių, rinkų ir tinkamos technologijos, taip pat skatindamos bendras įmones.

2. Tuo tikslu, savo atsakomybės ribose, Šalys remia projektus ir veiklą, skatinančius:

- bendradarbiavimui sukurtų tinklų suvienijimą ir plėtimą;
- Bendrijos reklaminių instrumentų, tokių kaip „Europos bendrijos investicijų partneriai“ (ECIP), *inter alia*, platų naudojimą, daugiau naudojantis Centrinės Amerikos finansų įstaigomis;
- firmų, tokių kaip bendros įmonės, bendradarbiavimą, subrangos sutarčių sudarymą, technologijos perdavimą, licencijų išdavimą, taikomuosius mokslo tiriamuosius darbus ir frančizės suteikimą.

8 straipsnis

Investavimas

1. Susitariančiosios šalys sutaria:

- skatinti, kiek tai leidžia jų galios, taisyklės ir reglamentai bei politikos sritys, abipusiai naudingų investicijų didėjimą;
- stengtis pagerinti sąlygas investavimui, remiant Bendrijos valstybių narių ir Centrinės Amerikos šalių investicijų skatinimo ir apsaugos susitarimus.

2. Siekdamos šių tikslų, Susitariančiosios šalys sutaria imtis priemonių investicijoms skatinti ir patraukti, siekdamos nustatyti naujas investavimo galimybes ir remti jų įgyvendinimą.

Šios priemonės apima:

- a) seminarus, parodas ir verslo komandiruotes;
- b) verslininkų rengimą investavimo projektams ruošti;
- c) techninę pagalbą bendram investavimui;
- d) priemones pagal „Europos bendrijos investicijų partnerių“ (ECIP) programą.

3. Bendradarbiauti šioje srityje gali visuomeninės, privačios, nacionalinės ar daugiašalės organizacijos, įskaitant ir Centrinės Amerikos, ir Bendrijos regionines finansų įstaigas.

9 straipsnis

Finansų įstaigų bendradarbiavimas

Susitariančiosios Šalys stengiasi skatinti, pagal savo poreikius ir atitinkamas programas bei įstatymus, finansų įstaigų bendradarbiavimą:

- keičiantis informacija ir patirtimi bendrų interesų srityse (*inter alia* rengiant seminarus, konferencijas ir pasitarimus),
- keičiantis konsultantais,
- teikiant techninę pagalbą,
- keičiantis informacija statistikos ir metodologijos srityse.

10 straipsnis

Bendradarbiavimas mokslo ir technologijų srityje

1. Atsižvelgdamos į bendrus interesus ir savo tikslus mokslo politikos srityje, Susitariančiosios Šalys įsipareigoja skatinti bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityje, ypač siekiant:

- skatinti keitimąsi Bendrijos ir Centrinės Amerikos mokslininkais;
- kurti glaudesnius savo mokslinių ir technologinių bendruomenių ryšius, ypač remiantis abiejose pusėse esančiais mokslinių tyrimų centrais,
- skatinti abipusiai naudingą technologijų perdavimą,
- įgyvendinti priemones, skirtas abiem regionams svarbių tyrimo programų tikslams pasiekti,
- kurti Centrinės Amerikos šalių tyrimų pajėgumus, remiant projektus, apimančius mokslo ir technologijų tiriamuosius centrus, ir skatinant techninius bei taikomuosius tyrimus,
- sudarant galimybes ekonominiam, pramoniniam ir prekybiniam bendradarbiavimui.

2. Nuo pat pradžių neišskirdamos nė vieno sektoriaus, Šalys sutaria, kad jos bendrai nustato savo mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo plėtros sritis, atsižvelgdamos į Centrinės Amerikos gamybinių sektorių plėtros poreikius.

Šios sritys apima:

- mokslo ir technologijų politikos plėtrą ir valdymą,
- aplinkos apsaugą ir gerinimą, ypač atogrąžų miškų ir pasienio žemės ūkio sričių apsaugą ir atnaujinimą,

- atsinaujinančią energiją ir protingą gamtinių išteklių naudojimą,
- atogrąžų žemės ūkį, žemės ūkio pramonę ir žvejybą,
- sveikatą, mitybą ir socialinę gerovę bendrai, ypač atogrąžų ligas,
- būsto programų, miesto kūrimo, planavimo ir plėtros, transporto ir ryšių sritis,
- regionų integraciją ir bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityje,
- medicinoje ir žemės ūkyje taikomą biotechnologiją,
- vietinės floros ir faunos taksonominius tyrimus, pagal kuriuos kuriamas biologinis indeksas, taikomas medicinoje, žemės ūkyje ir kituose sektoriuose.

3. Siekdamos pasirinktų tikslų, Susitariančiosios Šalys remia ir skatina priemones, apimančias:

- bendrus mokslinių ir technologinių tyrimų projektus, apimančius privataus ir viešojo sektoriaus tyrimų centrus bei kitas kvalifikuotas abiejų pusių institucijas,
- atitinkamo lygio mokymą, skirtą Centrinės Amerikos mokslo ir technologijų plėtros specialistams, ypač rengiant seminarus, kursus ir konferencijas Europos centruose, keičiantis ekspertais ir technikais, teikiant stipendijas profesinėms studijoms bei mokant šalyje,
- keitimąsi moksline informacija, kartu rengiant seminarus, pasitarimus, darbo susitikimus ir konferencijas, kuriuose dalyvauja abiejų Susitariančiųjų Šalių geriausi mokslininkai,
- mokslinės ir technologinės informacijos bei patirties platinimą.

11 straipsnis

Bendradarbiavimas standartų srityje

Nepažeisdamos savo tarptautinių įsipareigojimų, savo atsakomybės ribose ir pagal savo įstatymus, Susitariančiosios Šalys imasi veiklos, kad sumažintų metrologijos, standartizavimo ir sertifikavimo skirtumus, skatindamos naudoti suderinamas standartų ir pažymėjimų išdavimo sistemas. Tuo tikslu jos ypač remia:

- specialistų ryšius ir techninę pagalbą, kad palengvintų pasikeitimą informacija ir svarsčių bei matų, standartų tyrimą, kokybės kontrolę, reklamą bei pažymėjimų išdavimą, ir skatintų techninės pagalbos plėtrą šioje srityje,
- šiose srityse besispecializuojančių įstaigų ir institucijų pasikeitimus ir ryšius,
- priemones, skirtas abipusiam kokybės pažymėjimų ir sistemų pripažinimui pasiekti,
- konsultacijas susijusiose srityse.

12 straipsnis

Intelektinė ir pramoninė nuosavybė

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja, pagal savo atitinkamus įstatymus, reglamentus ir politikos sritis, tinkamai ir efektyviai saugoti intelektinės ir pramoninės nuosavybės teises, įskaitant geografines nuorodas ir kilmės ženklus ir, jei reikia, pagerinti šią apsaugą.
2. Centrinės Amerikos šalys tiek, kiek gali, prisijungia prie tarptautinių intelektinės ir pramoninės nuosavybės konvencijų.

13 straipsnis

Bendradarbiavimas kasybos srityje

Susitariančiosios Šalys sutaria skatinti bendradarbiavimą kasybos sektoriui plėtoti, atkreipiant tinkamą dėmesį į susijusius aplinkosaugos klausimus.

Šis bendradarbiavimas pirmiausiai bus veikla, skirta:

- skatinti abiejų Šalių įmonių dalyvavimą tiriant, kasant ir parduodant savo mineralinių žaliavų išteklius,
- imtis veiksmų, remiančių mažas ir vidutines įmones, dirbančias kasybos sektoriuje,
- keistis patirtimi ir technologija, susijusia su naudingųjų iškasenų paieška, tyrimu ir eksploatavimu, bei imtis bendrų tyrimų siekiant padidinti technologijų plėtos galimybes.

14 straipsnis

Bendradarbiavimas energetikos srityje

Susitariančiosios Šalys pripažįsta energetikos sektoriaus svarbą ekonominei ir socialinei plėtrai ir yra pasiruošę bendradarbiauti

šioje srityje, ypač planuojant, saugant ir efektyviai naudojant energiją bei ieškant naujų energijos šaltinių. Glaudžiau bendradarbiaujant taip pat bus kreipiamas dėmesys į aplinkosaugos klausimus.

Šiuo tikslu Šalys sutaria remti:

- bendrus stebėjimus ir tyrimus,
- galimų alternatyvios energijos šaltinių įvertinimą ir energiją saugančių technologijų naudojimą gamyboje,
- nuolatinius energetikos planuotojų ryšius,
- bendrų programų ir projektų vykdymą šioje srityje.

15 straipsnis

Bendradarbiavimas transporto srityje

Pripažindamos transporto svarbą ekonomikos plėtrai ir prekybos pagyvinimui, Susitariančiosios Šalys priima priemones, būtinas visų tipų transportą apimančiam bendradarbiavimui.

Bendradarbiavimas sutelkiamas į:

- keitimąsi informacija apie Šalių atitinkamą transporto politiką ir bendrų interesų klausimus,
- ekonominio, teisinio ir techninio mokymo programas, skirtas ekonominiams operatoriams ir viešojo sektoriaus skyriams vadovaujantiems asmenims,
- pagalbą, ypač infrastruktūros modernizavimo programose.

16 straipsnis

Bendradarbiavimas informacijos technologijų ir telekomunikacijų srityje

1. Susitariančiosios Šalys pripažįsta, kad informacijos technologijos ir telekomunikacijos yra nepaprastai svarbios ekonomikos ir visuomenės plėtrai, ir pareiškia, jog yra pasiruošusios remti bendradarbiavimą bendrų interesų srityse, ypač:

- investicijų ir bendrų investicijų skatinimo,
- standartizavimo, bandymų ir sertifikavimo,

- kaimo ir mobiliųjų telefonų sistemų, sausumos ir erdvės telekomunikacijų, tokių kaip transporto tinklai, palydovai, optiniai kabeliai, skaitmeniniai visuminių paslaugų tinklai (ISDN), ir duomenų perdavimo,
  - elektronikos ir mikroelektronikos,
  - kompiuterizavimo ir automatizavimo,
  - naujų informacijos technologijų ir telekomunikacijų tyrimo ir plėtros.
2. Šis bendradarbiavimas vyksta ypač:
- remiant bendrus projektus, susijusius su tyrimais ir taikomąja veikla, informacijos tinklų ir duomenų bankų kūrimu, palengvinant priėjimą prie esamų duomenų bankų ir informacijos tinklų,
  - bendradarbiaujant ekspertams,
  - įvertinant ekspertus, atliekant tyrimus ir keičiantis informacija,
  - rengiant mokslininkus ir specialistus,
  - rengiant ir įgyvendinant konkrečius abipusiai naudingus projektus.

17 straipsnis

Bendradarbiavimas turizmo srityje

Savo įstatymų ribose Susitariančiosios Šalys prisideda prie bendradarbiavimo plėtojant turizmą Centrinės Amerikos šalyse, įgyvendindamos tam tikras priemones, įskaitant:

- pasikeitimą informacija ir turizmo plėtros galimybių tyrimą,
- pagalbą apdorojant statistinius ir kitus duomenis,
- mokymą,
- renginių organizavimą ir dalyvavimą mugėse, reklamuojančiose Centrinės Amerikos regioną,
- investicijų ir bendrų investicijų skatinimą, siekiant išplėsti turistines keliones.

18 straipsnis

Bendradarbiavimas aplinkos srityje

Susitariančiosios Šalys patvirtina savo norą glaudžiau bendradarbiauti globojant, saugant ir tvarkant aplinką, dėmesį sutelkiant į vandenį, dirvožemio ir oro taršą, eroziją, dykumų susidarymą, miškų naikinimą, besaikį gamtos išteklių naudojimą, miestų santalką ir sėkmingą laukinės bei vandenų floros ir faunos

apsaugą, ginant juos nuo neprotingo naudojimo ir komercinimo, ypač kai su tuo susiję saugomos rūšys.

Tuo tikslu Šalys stengiasi dirbti kartu, įgyvendindamos priemones, skirtas:

- kurti ir gerinti viešojo ir privačiojo sektorių aplinkosaugos įstaigoms Centrinėje Amerikoje,
- skatinti švietimui aplinkosaugos srityje visais lygiais ir plačiai skleisti su aplinkos problemomis susijusią informaciją bei jų sprendimo būdams, siekiant pakelti visuomenės žinių lygį,
- tyrimams, projektams įgyvendinti ir techninei pagalbai teikti,
- susitikimams, posėdžiams, seminarams, pasitarimams, konferencijoms, pasikeitimui šios srities specialistais ir pareigūnais organizuoti,
- keistis informacija ir patirtimi,
- tyrimams ir stebėjimams, praskinantiems kelių bendroms programoms ir projektams, skirtiems nelaimių kontrolei ir prevencijai,
- saugomų teritorijų plėtrai ir alternatyviam ekonominiam naudojimui skatinti, tinkamai atsižvelgiant į susijusių teritorijų tam tikras savybes.

19 straipsnis

Bendradarbiavimas biologinės įvairovės srityje

Susitariančios Šalys stengiasi pradėti bendradarbiavimą, skirtą biologinei įvairovei išsaugoti. Šis bendradarbiavimas vadovaujasi trimis kriterijais, būtent: socialine ir ekonomine nauda, ekologijos apsauga ir vietinių gyventojų interesais.

20 straipsnis

Bendradarbiavimas plėtros srityje

Siekdamos pakelti bendradarbiavimo efektyvumą šiose srityse, Šalys sudaro daugiamečę programą.

Be to, Šalys pripažįsta, kad norėdamos prisidėti prie geriau valdomos ir tvarios plėtros, pirmenybę turi teikti plėtros projektams, skirtiems neturtingiausių Centrinės Amerikos gyventojų poreikiams patenkinti, ir moterų vaidmeniui plėtros procese. Šalys taip pat pripažįsta, kad plėtros ir aplinkosaugos problemos yra glaudžiai susiję.

Bendradarbiavimas šioje srityje apima priemones, skirtas veiklai ypatingam skurdui mažinti, struktūrinių korekcijos programų poveikiui sušvelninti ir darbo vietų kūrimui skatinti. Pirmenybė teikiama priemonėms, turinčioms poveikį ūkio pertvarkai ir atsižvelgiančioms į makroekonominės ir sektoriaus problemas bei problemas, susijusias su institucinės plėtros procesu.

Šis bendradarbiavimas bus vykdomas pačiu didžiausiu įmanomu mastu, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

21 straipsnis

Bendradarbiavimas žemės ūkyje, miškininkystėje ir kaimo vietovėse

Susitariančiosios Šalys, siekdamos pakelti plėtos lygį, sutaria bendradarbiauti augalininkystės ir gyvulininkystės srityse, miškininkystėje, žemės ūkio pramonėje, žemės ūkio maisto gamybos ir atogrąžų produktų srityse.

Tuo tikslu, bendradarbiavimo ir geros valios dvasioje bei atsižvelgiant į abiejų Šalių įstatymus šiais klausimais, Susitariančiosios Šalys ištiria:

- galimybes prekybai javais, galvijais, miškininkystės, žemės ūkio pramonės ir atogrąžų produktais plėtoti,
- visuomenės sveikatą, augalų ir gyvūnų sveikatą bei aplinkosaugos priemones, siekiant pašalinti visas kliūtis, galinčias iškilti prekybai šioje srityje.

Panašiai, bei tinkamai atsižvelgdamos į tvarios plėtos principus, Susitariančiosios Šalys stengiasi remti bendradarbiavimą, susijusį su:

- žemės ūkio plėtra,
- dirvožemio, vandens, miško, floros ir faunos išteklių apsauga ir subalansuota plėtra,
- žemės ūkio ir kaimo aplinka,
- mokymu tokiose srityse kaip nauji augalininkystės ir gyvulininkystės, miškininkystės bei verslo valdymo metodai,
- abipusiai specialistų, gamintojų ir institucijų mainai, turint tikslą skatinti ir palengvinti prekybos bei investicijų projektus,
- žemės ūkio moksliniais tyrimais,
- žemės ūkio ir miškininkystės duomenų bankų ir statistikos duomenų gerinimu ir sąsajomis.

22 straipsnis

Bendradarbiavimas žuvininkystės srityje

Susitariančiosios Šalys sutaria pagyvinti ir plėtoti bendradarbiavimą žuvininkystės srityje, ypač įvertinant išteklius, amatininkišką žvejybą ir vandens ūkį, *inter alia*:

- sudarant ir vykdam specialias ekonominio, komercinio, mokslinio ar techninio pobūdžio programas ir projektus,
- skatinant privatųjų sektorių dalyvauti šio sektoriaus plėtroje.

23 straipsnis

Bendradarbiavimas sveikatos srityje

Susitariančiosios Šalys sutaria bendradarbiauti, kad pagerintų visuomenės sveikatą, dėmesį sutelkdamos į skurdžiausių gyventojų sluoksnių poreikius, pirmiausia į rizikos grupes.

Šiuo tikslu jos sieks plėtoti bendrus tyrimus, technologijų perdavimą, keistis patirtimi ir technine pagalba, ypač šiose srityse:

- sveikatos priežiūros valdymo ir administravimo, ypač pirminės sveikatos priežiūros,
- profesinio mokymo ir švietimo programų plėtos sveikatos sektoriuje,
- programų ir projektų, skirtų sanitarinėms sąlygoms gerinti (ypač atkreipiant dėmesį endeminių ligų ir infekcijų prevenciją) bei socialinei gerovei miesto ir kaimo vietovėse,
- bendrosios sveikatos priežiūros darbuotojų mokymo,
- įgyto imunodeficito sindromo (AIDS) gydymo ir prevencijos,
- motinos ir vaiko sveikatos priežiūros bei šeimos planavimo,
- choleros prevencijos ir gydymo.

24 straipsnis

Bendradarbiavimas socialinės plėtos srityje

1. Susitariančiosios Šalys, savo galių ribose bei pagal savo atitinkamus įstatymus, plačiai bendradarbiauja, siekdamos prisidėti prie socialinės plėtos, ypač gerinant neturtingiausių gyventojų sluoksnių gyvenimo sąlygas Centrinės Amerikos šalyse.

2. Priemonės ir veiksmai, kurių bus imamasi turint omenyje šiuos tikslus, apima paramą, iš esmės techninę pagalbą, šiose srityse:

- vaikų gynimo,
- moterų vaidmens skatinimo,
- neoficialiosios ekonomikos įliejimo į oficialiąją proceso rėmimo,
- švietimo ir pagalbos programų jaunimui, kurių ypač sunki padėtis,
- struktūrinių sureguliuojamų programų socialinio poveikio sušvelninimo priemonių, ypač įgyvendinant projektus, galinčius paskatinti darbo vietų kūrimą,
- socialinių paslaugų administravimo,
- gyvenimo sąlygų ir higienos miesto bei kaimo vietovėse gerinimo.

25 straipsnis

Bendradarbiavimas kovoje su piktnaudžiavimu narkotikais

Savo galių ribose, Susitariančiosios Šalys įsipareigoja koordinuoti ir sustiprinti savo pastangas užkertant kelią, sumažinant ir išnaikinant neteisėtą narkotikų, narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybą, atsižvelgiant į darbą, kurį šioje srityje atliko regioninės ir tarptautinės organizacijos.

Šis bendradarbiavimas, remiamas šioje srityje specializuotų agentūrų, apima:

- narkomanų mokymo, švietimo, gydymo, detoksikacijos ir reabilitacijos projektus,
- neteisėto narkotikų vartojimo prevencijos programą,
- tyrimų programas,
- priemones, skirtas alternatyviai plėtrai skatinti, įskaitant pakaitines žemės ūkio kultūras,
- keitimąsi atitinkama informacija, įskaitant informaciją apie priemones, susijusias su pinigų plovimu,
- programas, skirtas kontroliuoti prekybai pirminėmis medžiagomis, cheminius produktus ir psichotropinėmis medžiagomis.

Susitariančiosios Šalys gali abipusiu susitarimu bendradarbiauti ir kitose srityse.

26 straipsnis

Bendradarbiavimas teikiant pagalbą pabėgėliams, perkeltiesiems ir grįžtantiems asmenims

Šalys patvirtina, jog pageidauja ir toliau plačiai bendradarbiauti, kad palengvintų Centrinės Amerikos pabėgėlių, perkeltųjų ir grįžtančių asmenų pakartotinį integravimą į darbingąją visuomenę. Bendradarbiaujant dėmesys kreipiamas į:

- paramą, skirtą bendradarbiavimo veiklai rengti kartu su paramą gaunančiomis šalimis ir Tarptautine Centrinės Amerikos pabėgėlių konferencija (Cirefca);
- konkrečių projektų įgyvendinimą kartu su šioje srityje dirbančiais partneriais: Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaru, priimančiųjų šalių Vyriausybiniais organais ir abiejų pusių NVO, turinčiomis pripažintą patirtį.

27 straipsnis

Bendradarbiavimas demokratiniam procesui Centrinėje Amerikoje stiprinti

Susitariančiosios Šalys sutaria remti Centrinės Amerikos demokratines institucijas ir demokratinį procesą šiose šalyse, ypač organizuojant ir stebint laisvus bei skaidrius rinkimus, stiprinant

teisingą valstybę, laikantis žmogaus teisių ir visiems gyventojams vienodai dalyvaujant politiniame ir socialiniame gyvenime.

Kad pasiektų šių tikslų, Šalys įsipareigoja:

- įgyvendinti 1992 m. sausio mėn. Lisabonoje patvirtintą daugiametę programą žmogaus teisėms remti,
- rengti ir įgyvendinti kitus konkrečius projektus, skirtus Centrinės Amerikos demokratinėms institucijoms remti.

28 straipsnis

Regioninė integracija ir bendradarbiavimas

Susitariančiosios Šalys imasi veiklos, skatinančios regioninę integraciją Centrinės Amerikos šalyse.

Pirmenybė teikiama:

- techninei pagalbai, apimačiai techninius ir praktinius integracijos aspektus,
- subregioninės ir tarpreregioninės prekybos skatinimui,
- regioninio bendradarbiavimo aplinkosaugos srityje plėtrai,
- regioninių institucijų stiprinimui ir bendrų politikos sričių laikymosi bei veiklos vykdymo rėmimui,
- regioninių ryšių plėtros skatinimui.

29 straipsnis

Bendradarbiavimas valdymo srityje

Susitariančiosios Šalys sutaria bendradarbiauti administravimo ir institucijų organizavimo klausimais, įskaitant teisinės sistemos organizavimą.

Tuo tikslu jos imasi veiksmų, skirtų informacijos mainams bei nacionalinės Vyriausybės pareigūnų ir darbuotojų profesinio rengimo kursams skatinti, siekdamos padidinti valdymo efektyvumą.

Bendradarbiaujant šioje srityje naudojamosi esamomis abiejų regionų institucijomis.

30 straipsnis

Bendradarbiavimas informacijos, ryšių ir kultūros srityse

Susitariančiosios Šalys sutaria kartu veikti informacijos ir ryšių srityse, siekdamos paskatinti suvokti Europos bendrijos ir

Centrinės Amerikos prigimtį ir tikslus bei paskatinti Bendrijos valstybes nares ir Centrinės Amerikos šalis stiprinti savo kultūrinius ryšius.

Ypač šios priemonės apima:

- keitimąsi informacija, susijusia su bendrų interesų klausimais kultūros ir informacijos srityse,
- kultūrinių renginių ir mainų organizavimą, ypač mainus universitetų lygmenyje,
- parengiamuosius tyrimus ir techninę pagalbą kultūriniam paveldui išsaugoti.

31 straipsnis

Bendradarbiavimas mokymo srityje

Siekdamos pagerinti mokymą Centrinėje Amerikoje, Šalys stiprina savo bendradarbiavimą bendrų interesų srityse, atsižvelgdamos į naujas technologijas šioje srityje.

Bendradarbiaujama galėtų būti taip:

- imantis veiklos, skirtos vykdomųjų darbuotojų, technikų, specialistų ir kvalifikuotų darbuotojų mokymui gerinti,
- organizuojant priemones, galinčias ženkliai paskatinti kitų panašių priemonių rengimą, instruktorių ir techninių darbuotojų, jau einančių atsakingas pareigas ir valstybinio, ir privačiojo sektoriaus įmonėse, Vyriausybėje, viešųjų tarnybų bei ūkio valdymo sektoriuose, kvalifikacijos kėlimą,
- įgyvendinat konkrečias programas, skirtas Europos bei Centrinės Amerikos šalių mokymo institucijų keitimuisi konsultantais, patirtimi bei technologijomis, ypatingą dėmesį skiriant techninio, mokslinio bei profesinio rengimo sektoriams,
- įgyvendinant raštingumo kėlimo programas, susijusias su sveikatos apsaugos ir socialinės plėtros projektais.

32 straipsnis

Ištekliai bendradarbiavimo tikslams įgyvendinti

1. Bendradarbiaujančios Šalys, atsižvelgdamos į savo galimybes bei pasinaudodamos turimais kanalais, išipareigoja sudaryti galimybę naudotis būtinais, įskaitant finansinius, išteklius, kad būtų pasiekti visi šiame Susitarime numatyti bendradarbiavimo tikslai.

Todėl visose įmanomose srityse bus kuriamos daugiametės programos bei nustatomi prioritetai, atsižvelgiant į poreikius ir Centrinės Amerikos šalių išsivystymo lygį.

2. Siekdamas palengvinti šiame Susitarime numatytų bendradarbiavimo priemonių įgyvendinimą, Centrinės Amerikos šalys Bendrijos specialistams suteikia garantijas bei visas reikalingas priemones jų uždaviniams vykdyti.

33 straipsnis

Jungtinis komitetas

1. Susitariančiosios Šalys sutaria išlaikyti Jungtinį komitetą, įsteigtą pagal 1985 m. Bendradarbiavimo susitarimą. Jungtinį komitetą sudaro Bendrijos ir Centrinės Amerikos šalių atstovai, kuriems talkina Centrinės Amerikos integracijos įstaigų atstovai.

2. Jungtinis komitetas:

- prižiūri, kad Susitarimas veiktų tinkamai,
- koordinuoja ir skiria prioritetus veiklai, projektams ir tam tikroms operacijoms, susijusioms su šio Susitarimo tikslais, ir siūlo priemones jiems įgyvendinti,
- tiria ir tęsia prekybos plėtrą bei Šalių bendradarbiavimą,
- teikia visas rekomendacijas, kurių reikia prekybos plėtrai skatinti bei bendradarbiavimui pagyvinti ir įvairinti,
- ieško atitinkamų būdų, leidžiančių užbėgti už akių problemoms, kurios galėtų kilti aiškinantis ir taikant šį Sprendimą.

3. Jungtinio komiteto posėdžių darbotvarkės sudaromos abipusiu susitarimu. Komitetas nustato nuostatas, susijusias su jo posėdžių dažnumu ir vieta, pirmininkavimu bei kitais galinčiais iškilti klausimais, ir, jei būtina, įsteigia pakomitečius.

34 straipsnis

Kiti susitarimai

1. Nepažeisdami atitinkamų Europos Bendrijų steigimo sutarčių nuostatų, nei šis Susitarimas, nei pagal jį vykdoma veikla neturi jokio poveikio Bendrijų valstybių narių įgaliojimams imtis dvišalės veiklos su Centrinės Amerikos šalimis ekonominio bendradarbiavimo srityje ar, kai būtina, su Centrinės Amerikos šalimis sudaryti naujus ekonominio bendradarbiavimo susitarimus.

2. Priklausomai nuo 1 dalies nuostatų dėl ekonominio bendradarbiavimo, šio Susitarimo nuostatos pakeičia Bendrijos valstybių narių ir Centrinės Amerikos šalių sudarytų susitarimų nuostatas, kai šios nuostatos yra nesuderinamos su šio Susitarimo nuostatomis arba yra joms tapачios.

35 straipsnis

Susitarimo teritorinio taikymo išlyga

Šis Susitarimas taikomas teritorijose, kurioms taikoma Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartis, ir pagal minėtoje Sutartyje nustatytas sąlygas, ir šešių Centrinės Amerikos šalių, kurios yra šio Susitarimo Šalis, teritorijose.

36 straipsnis

Priedai

Šio Susitarimo priedai yra neatsiejama jo dalis.

37 straipsnis

Įsigaliojimas ir atnaujinimas

Šis Susitarimas įsigalioja pirmąją naujo mėnesio, einančio po tos dienos, kai Susitariančiosios Šalys pranešė viena kitai, jog baigė šiam tikslui būtinas procedūras, dieną. Šis Susitarimas galioja

penkerius metus. Jis automatiškai atnaujinamas kiekvienais metais, jei viena iš Susitariančiųjų Šalių kitai šaliai raštu nepaskelbia jo negaliojančiu likus šešiesiems mėnesiams iki jo galiojimo pabaigos.

Jeigu ši Susitarimą denonsuoja viena iš Centrinės Amerikos šalių, tai šis denonsavimas neturi poveikio šio Susitarimo galiojimui kitose Centrinės Amerikos šalyse.

38 straipsnis

Autentiški tekstai

Šis Susitarimas sudarytas dviem egzemplioriais anglų, danų, graikų, ispanų, italų, olandų, portugalų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.

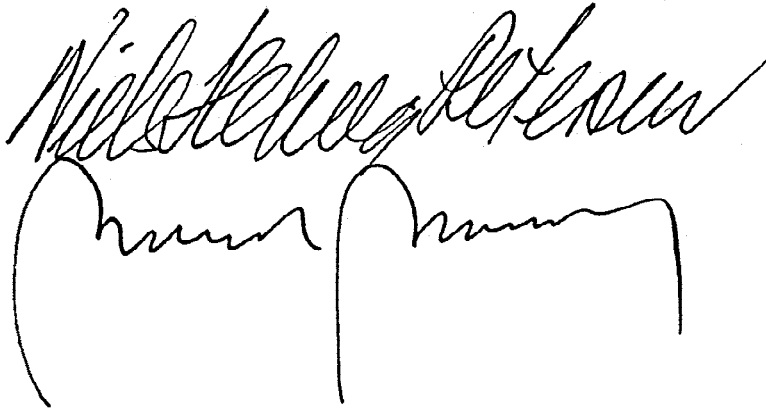
39 straipsnis

Tolesnės tendencijos

1. Abipusiu sutikimu Susitariančiosios Šalys gali plėtoti ir pagerinti šį Susitarimą, kad pakeltų bendradarbiavimo lygį ir papildytų jį susitarimais dėl konkrečių sektorių ar veiklos.

2. Įgyvendinant šį Susitarimą, kiekviena Susitariančioji Šalis, atsižvelgdama į šio Susitarimo taikymo patirtį, gali pateikti pasiūlymus bendradarbiavimo sričiai išplėsti.

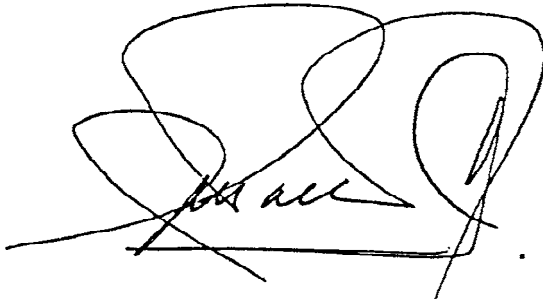
Por el Consejo de las Comunidades Europeas
For Rådet for De Europæiske Fællesskaber
Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften
Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
For the Council of the European Communities
Pour le Conseil des Communautés européennes
Per il Consiglio delle Comunità europee
Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen
Pelo Conselho das Comunidades Europeias

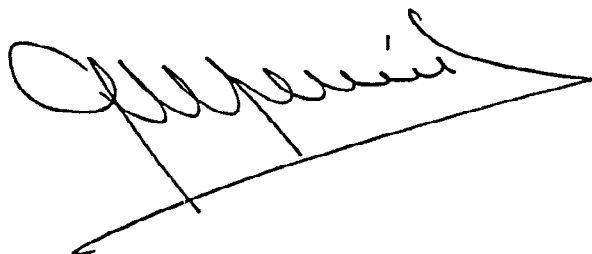
Por el Gobierno de la República de Costa Rica

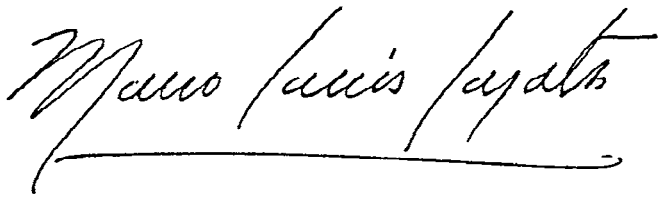
Por el Gobierno de la República de El Salvador

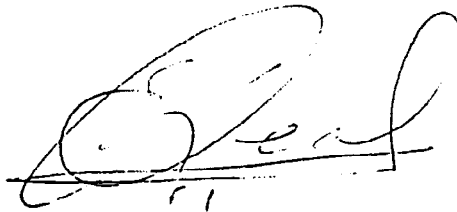
Por el Gobierno de la República de Guatemala

Por el Gobierno de la República de Honduras

A handwritten signature in black ink, reading "Manuel Luis Pazato". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

Por el Gobierno de la República de Nicaragua

A handwritten signature in black ink, appearing to be "R. Real". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

Por el Gobierno de la República de Panamá

A handwritten signature in black ink, appearing to be "J. L. Varela". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

PRIEDAS

PASIKEITIMAS RAŠTAIS DĖL JŪRŲ TRANSPORTO

Raštas Nr. 1

Gerbiamasis Pone,

Būtume dėkingi, jei galėtumėte patvirtinti tai, kas toliau išdėstyta:

Kai Europos bendrijos ir Kosta Rikos, Salvadoro, Gvatemalos, Hondūro, Nikaragvos ir Panamos Respublikų Pamatinis bendradarbiavimo susitarimas buvo pasirašytas, Šalys įsipareigojo atitinkamai spręsti klausimus, susijusius su laivybos veikla, ypač kai galėtų būti trukdoma prekybos plėtra. Bus ieškoma abipusiai naudingų sprendimų laivybai, komerciniu pagrindu laikantis laisvos ir sąžiningos konkurencijos principo.

Dar buvo sutarta, kad šiuos klausimus taip pat turėtų aptarti Jungtinis komitetas.

Reiškiu jums savo didžią pagarbą.

Europos Bendrijų Tarybos vardu

Raštas Nr. 2

Gerbiamasis Pone,

Turiu garbę pranešti, kad gavau jūsų raštą ir patvirtinu tai, kas išdėstyta toliau:

„Kai Europos bendrijos ir Kosta Rikos, Salvadoro, Gvatemalos, Hondūro, Nikaragvos ir Panamos Respublikų Pamatinis bendradarbiavimo susitarimas buvo pasirašytas, Šalys įsipareigojo atitinkamai spręsti klausimus, susijusius su laivybos veikla, ypač kai galėtų būti trukdoma prekybos plėtra. Bus ieškoma abipusiai naudingų sprendimų laivybai, komerciniu pagrindu laikantis laisvos ir sąžiningos konkurencijos principo.“

Dar buvo sutarta, kad šiuos klausimus taip pat turėtų aptarti Jungtinis komitetas.“

Reiškiu jums savo didžią pagarbą.

Centrinės Amerikos vardu

_____

CENTRINĖS AMERIKOS VIENAŠALĖ DEKLARACIJA DĖL 8 STRAIPSNIO

Centrinės Amerikos šalys pareiškia, kad jos, bet kurios Europos ekonominės bendrijos valstybės narės prašymu, yra pasirengę pradėti derybas, skirtas dvišaliam susitarimui dėl investicijų apsaugos ir skatinimo sudaryti.

BENDRIJOS VIENAŠALĖ DEKLARACIJA DĖL 32 STRAIPSNIO

Bendrija patvirtina savo ketinimą teikti pirmenybę regioninio pobūdžio projektų rėmimui ir pareiškia, jog yra pasirengusi stiprinti šį bendradarbiavimą ir kiekybiškai, ir kokybiškai. Šiam tikslui suteikti finansiniai ištekliai atspindės ir platesnę šio Susitarimo taikymo sritį, ir ženklų išteklių, dešimtajame dešimtmetyje paskirtų bendradarbiavimo su Azijos ir Lotynų Amerikos besivystančiomis šalimis gairėse, padidėjimą. Šios įmokos sudarys dalį biudžeto lėšų.

BENDRIJOS VIENAŠALĖ DEKLARACIJA DĖL TAM TIKRŲ LENGVATŲ, SUTEIKTŲ CENTRINEI AMERIKAI 1991 M. GRUODŽIO 16 D. TARYBOS REGLAMENTU (EEB) Nr. 3900/91

Bendrija pareiškia, jog yra pasirengusi:

- a) tirti tam tikrų lengvatų, suteiktų pagal bendrąją lengvatų sistemą, poveikį Centrinės Amerikos ir kitoms besivystančioms šalims;
  - b) su Centrinės Amerikos šalimis tęsti diskusiją šiuo klausimu;
  - c) įgalinti Komisiją įvertinti padėtį, kai laikotarpis, nustatytas susijusioms lengvatoms suteikti, baigiasi 1994 m., ypač remiantis laimėjimais tomis sąlygomis, į kurias buvo atsižvelgiama teikiant minėtas lengvatas.
-

**CENTRINĖS AMERIKOS VIENAŠALĖ DEKLARACIJA DĖL TAM TIKRŲ LENGVATŲ, SUTEIKTŲ
CENTRINEI AMERIKAI 1991 M. GRUODŽIO 16 D. TARYBOS REGLAMENTU (EEB) Nr. 3900/91**

Centrinė Amerika pabrėžia, jog jai skiriamą Europos bendrijos ypatingą dėmesį bendrosios lengvatų sistemos kontekste laiko labai svarbiu.

Toks dėmesys Centrinei Amerikai yra labai svarbus remiant taikos procesą, demokratijos stiprinimą ir valstybinę pertvarką regione, taip pat pastangas, dedamas siekiant užtikrinti, kad su narkotikais susijusios problemos neturėtų poveikio Centrinės Amerikos šalių pažeidžiamai ekonomikai, jų visuomenei ir demokratinėms institucijoms.
